

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Městys Březová**
sídlem Březová 106, 747 44 Březová
zastoupený advokátkou Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou
sídlem Olomoucká 36, 789 85 Mohelnice

proti
žalovanému **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2019, č. j. 49721/19/5000/10610-711361, ve věci penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 11. 1. 2020 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2019, č. j. 49721/19/5000/10610-711361, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 18. 7. 2019, č. j. 2932201/19/3200-31474-803525, jímž bylo vyměřeno penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně.
2. Žalobce v žalobě vymezil tyto žalobní body:
 - 1) Napadené rozhodnutí bylo vydáno předčasně, když ve věci týkající se odvodu dotace byla dne 7. 7. 2019 podána správní žaloba, o které nebylo doposud rozhodnuto. Žalobce považuje za procesně nehospodárné uplatňovat penále, když není postaveno najisto, jaké bude rozhodnutí soudu o základu povinnosti žalobce.
 - 2) Dále žalobce považuje penále v automatické výši 100 % výše odvodu za dané období v rozporu s dobrými mravy. Jedná se dle něj o penále cca 30 % ročně, což není v souladu s obvyklou úrokovou mírou bank v té době, kdy byla šestinová.
 - 3) Žalobce nesouhlasí s počítáním lhůty pro vyměřené penále. Zastává názor, že nemůže být trestán za lhůtu počítanou ode dne výzvy k úhradě odvodu, tedy i za dobu, kdy využil legitimních právních prostředků k právní obraně (odvolání, správní žaloba). Dle názoru žalobce jednostranná výzva k vrácení předmětné částky ještě neznamená, že požadavek správního orgánu 1. stupně je legitimní a dluh existující. O tom mohou rozhodovat pouze správní soudy.
 - 4) Poslední žalobní tvrzení se týká ústavně zaručeného institutu na soudní přezkum rozhodnutí orgánu veřejné správy. V okamžiku, kdy správní orgány nepřihlížely jak k podanému odvolání, tak k žalobě, a vymáhaly plnění i další sankce (penále za prodlení), postrádá dle žalobce soudní přezkum správních rozhodnutí faktický smysl.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. K předčasnosti napadeného rozhodnutí uvedl, že při svém rozhodování vycházel ze zákonných předpokladů pro vyměření penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 44a odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“). Naplnění skutkové podstaty porušení rozpočtové kázně a samotná výše vyměřeného odvodu za porušení byla uložena platebním výměrem a potvrzena rozhodnutím o odvoláním, jež nabylo právní moci dne 28. 6. 2019. Žalovaný nerozporuje zákonný nárok žalobce na soudní přezkum, ale vychází při svém rozhodování z presumpce správnosti rozhodnutí a do doby rozhodnutí soudu o žalobě ve věci sp. zn. 22 Af 29/2019. Nelze tak přisvědčit námitce, že rozhodnutí o odvodu je nezákonné. Co se týče samotné výše penále, nemá žalovaný jakoukoliv možnost správního uvážení, jelikož jeho výše vychází přímo z § 44a odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech. Penále se počítá ode dne následujícího po ni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny. V předmětném případě došlo k porušení podmínek dotace dne 31. 12. 2015. Penále bylo počítáno za období ode dne 1. 1. 2016. Jelikož stanovený odvod nebyl v době, kdy bylo správcem daně rozhodováno ve věci vyměření penále, uhrazen, penále bylo předspsáno ke dni 15. 7. 2019, tj. náhradní lhůta 15 dnů od nabytí právní moci platebního výměru na odvod. Vzhledem k tomu, že vypočtené penále činilo 492 410,90 Kč a přesahovalo by výši samotného odvodu, správce daně vyměřil penále ve výši 100 %

odvodu, jak mu ukládá ust. § 44a odst. 10, zákona o rozpočtových pravidlech. Pro výši penále není rozhodná výše úrokových sazeb u bank, když jeho výpočet je pevně stanoven v zákoně o rozpočtových pravidlech.

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění- dále jen „s. ř. s.“) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.)
5. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce byl příjemcem dotace na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace, poskytovatele Ministerstva životního prostředí ze dne 4. 8. 2015, č. j. 115D222006577/2 (dále jen „Rozhodnutí“) a Smlouvy č. 15247223 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí ze dne 21. 8. 2015 (dále jen „Smlouva“), ve znění Rozhodnutí o poskytnutí dotace (změna) ze dne 4. 8. 2015, č. j. 115D222006577/6 a Dodatku č. 1 ke smlouvě č. 15247223 ze dne 29. 8. 2016. Žalobci byla poskytnuta dotace ve výši 7 622 448,60 Kč, což představuje 85 % z Fondu soudržnosti a dotace ve výši 448 379, což představuje 5 % ze Státního fondu ŽP. Účelem realizace projektu bylo „Zateplení budovy MŠ a ZŠ Březová“ (dále jen „Projekt“). Nedílnou součástí Rozhodnutí byly mimo jiné Podmínky, Technická a finanční příloha a Tabulky postihů za porušení pravidel zadávání veřejných zakázek. Dne 22. 11. 2018 vyhotovil správce daně protokol o zahájení daňové kontroly č. j. 3776301/18/3200-31474-803525, jehož předmětem bylo zjištění skutečností rozhodných pro správné zjištění a případné stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně dle ust. § 44 a ust. § 44a zákona o rozpočtových pravidlech u daňového subjektu obec Březová. Daňová kontrola byla ukončena dnem 19. 12. 2018 projednáním zprávy o daňové kontrole ze dne 10. 12. 2018, č. j. 3896280/18/3200/31474-803525. Správce daně na základě provedené kontroly konstatoval porušená rozpočtové kázně spočívající v nedodržení termínu realizace akce stanoveného Rozhodnutím do 31. 12. 2015, když dle písemnosti označené jako „Zápis o odevzdání a převzetí stavby“ ze dne 31. 10. 2015 k tomuto dni došlo k faktickému předání stavby. Dle Směrnice bodu 6 článku 4, se za termín dokončení realizace projektu považuje datum vydání kolaudačního souhlasu. Žalobkyně požádala o vydání kolaudačního souhlasu až dne 7. 11. 2016, přičemž tento byl také vydán následně dne 21. 11. 2016, č. j. MUVI 32147/2016. Vzhledem k nedodržení termínu realizace projektu, který byl v Rozhodnutí stanoven maximálně do 31. 12. 2015, došlo k porušení podmínky stanovené v oddílu A písm. e) Podmínek. Jelikož byl termín realizace překročen o více než 6 měsíců, bylo překročení dle bodu 2, oddílu C Podmínek, postiženo odvodem ve výši 5 % z celkové částky dotace, tj. 7 622 448, 60 Kč. V důsledku porušení rozpočtové kázně vydal správce daně platební výměr na odvod za porušení rozpočtové kázně ze dne 19. 12. 2018, č. j. 3964209/18/3200-31474-803525 ve výši 381 123 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém bylo rozhodnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 6. 2019, č. j. 27180/19/5000-10610-711361, kdy všechny odvolací námitky žalobce byly zamítnuty jako nedůvodné a platební výměr byl potvrzen. Toto rozhodnutí bylo napadeno správní žalobou, jež je vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. 22 Af 29/2019. Následně vydal správní orgán I. stupně dne 18. 7. 2019 platební výměr na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně za období od 1. 1. 2019 do 15. 7. 2019, č. j. 2932201/19/3200/31474-803, kterým žalobci vyměřil penále ve výši 381 123 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém rozhodnuto napadeným rozhodnutím. Správce daně následně vydal ještě rozhodnutí o posečkání daně

ze dne 4. 9. 2019, č. j. 3129635/19/3200/31454-803525, kdy daň je posečkána nejdéle do 15 dnů od doručení rozsudku Krajského soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 22 Af 29/2019.

6. Podle ust. § 44a odst. 10 věty první a druhé zákona o rozpočtových pravidlech, za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je porušitel rozpočtové kázně povinen zaplatit penále ve výši 1 promile z částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše tohoto odvodu. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny.
7. Žalobce žalovanému předně vytýká, že napadené rozhodnutí bylo vydáno předčasně, když ve věci odvodu z dotace byla podána správní žaloba, o které nebylo doposud rozhodnuto. Tuto námitku neshledává krajský soud důvodnou. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) opakovaně dospěl k závěru, že uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně a předepsání penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně jsou dvě samostatná rozhodnutí správce daně, proti kterým lze brojit samostatnými odvoláními, žalobami i kasačními stížnostmi. Při přezkumu rozhodnutí o udělení penále nelze posuzovat námitky týkající se otázky, zda vůbec a v jakém rozsahu došlo k porušení rozpočtové kázně. Při předpisu penále přihlíží správce daně pouze k délce prodlení (viz. zejména *rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Afs 4/2012- 30, dále ze dne 1. 8. 2011, č. j. 8 Afs 6/2011-86 a ze dne 22. 1. 2009, č. j. 5 Afs 75/2008-101*). Tato samostatnost se projevuje také v okruhu námitek, jejichž posouzení má význam v tom kterém řízení. Žalovaný tedy nijak nepochybil, když napadené rozhodnutí vydal, nevyčkáváje výsledku soudního řízení ve věci samotného odvodu za porušení rozpočtové kázně (věc vedená u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 Af 29/2019). V dané věci je nepochybné, že platebním výměrem ze dne 19. 12. 2018, č. j. 3964209/18/3200-31474-803525, který byl potvrzen rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 6. 2019, č. j. 27180/19/5000/10610-711361, bylo rozhodnuto o porušení rozpočtové kázně žalobcem. Vydaná správní rozhodnutí jsou nadána presumpcí správnosti, pokud není prokázán opak. Na základě uvedeného krajský soud shledal nedůvodnými žalobní body 1) a 4).
8. Krajský soud neshledal důvodným ani žalobní bod 2) brojící proti výši vyměřeného penále, kterou žalobce považuje rozpornou s dobrými mravy. Správce daně při vyměření penále postupoval zcela v intencích ust. § 44, odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech. Způsob výpočtu penále stanovuje označená právní norma pregnantně a nevytváří žádný prostor pro správní uvážení. Primární pro správce daně bylo stanovit, zda došlo k prodlení a vyměřit penále pro správné období v odpovídající výši. NSS k přezkumu platebních výměrů na penále opakovaně uvedl např. v rozsudcích ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Afs 4/2012-30 a ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 As 158/2014-45, že „*Rozsah přezkumu platebního výměru na penále odvolacím orgánem i soudem(...) je zaměřen zejména na posouzení, zda penále mělo být vůbec předepsáno, zda bylo předepsáno ve správné výši a za relevantní dobu.*“ Ust. § 44 odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech určuje pevně podmínky pro výpočet penále tak, že se penále počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny. Soud dodává, že vzhledem k pevnému způsobu výpočtu penále danému zákonem je irrelevantní jakkoliv porovnávat procentuální výši vyměřeného penále s úrokovými sazbami bank v dané době, jelikož se jedná o dvě zcela odlišné věci a takový přírůbek je proto nepřipadný. Soud uzavírá, že při výpočtu penále postupoval správce daně v souladu

se zákonem. Není rovněž pravdou, že stanovení penále bylo automaticky vyměřeno ve výši 100 % odvodu, o čemž soud pojedná níže.

9. Neshledává se důvodným ani další žalobní tvrzení týkající se lhůty pro počátek vyměření penále. Na základě zjištění v daňovém řízení došlo k porušení rozpočtové kázně dne 31. 12. 2015, tedy k poslednímu dni pro realizaci projektu, jak stanovuje Rozhodnutí společně s dalšími rozhodnými dokumenty stanovujícími podmínky dotace. Penále bylo tedy v souladu s ust. § 44a odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech vyměřeno ve výši 1 promile, kdy počátek lhůty byl stanoven na den následující po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, tedy od 1. 1. 2016. Žalobce zastává názor, že nemůže být trestán za lhůtu počítanou ode dne výzvy k úhradě odvodu, konkrétně za dobu, kdy využil legitimních prostředků k právní obraně. Krajský soud v Ústí nad Labem v obdobné věci v rozsudku ze dne 30. 6. 2014 č. j. 15 Af 169/2011-61, Sb. NSS č. 3210/2015, www.nssoud.cz, vyslovil „Ukládání penále za porušení rozpočtové kázně finančními orgány je striktně zakotveno v ust. § 44a rozpočtového zákona, a proto za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně byla žalobkyně povinna zaplatit penále, když tato povinnost byla dána rozpočtovým zákonem, jenž současně určuje i výši penále (...). Žalobkyně by měla vzít v potaz fakt, že pokud z její strany došlo k porušení rozpočtové kázně a vznikla jí povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně, pak jí zároveň vznikla ze zákona, a to rozpočtového zákona, povinnost zaplatit i penále, jejíž výše byla přesně stanovena zákonem a tedy, jejíž výši nemohla jakkoliv zohlednit žalovaná strana v předmětném daňovém řízení. (...) Tím, že žalobkyně porušila dotační podmínky, neoprávněně použila peněžní prostředky ze státního rozpočtu a porušila tak rozpočtovou kázeň ve smyslu ust. § 44 rozpočtového zákona (...). Pokud ovšem dojde k porušení rozpočtové kázně a vznikne povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně, vzniká současně z rozpočtového zákona povinnost zaplatit penále ve smyslu ust. § 44a odst. 7 rozpočtového zákona.“ Na základě uvedeného Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl k závěru, že při přezkumu rozhodnutí o penále nelze zohledňovat ani prominutou výši odvodu.
10. V této souvislosti lze poukázat také na rozsudky NSS, které se o lhůtě stanovené platebním výměrem pro zaplacení samotného odvodu vyjadřují vesměs jako o „náhradní lhůtě“ ve smyslu § 143 odst. 5 daňového řádu (srov. např. rozsudky NSS dne 8. 6. 2015 č. j. 4 Afs 36/2015-70, ze dne 8. 7. 2015 č. j. 4 Afs 35/2015-84 či ze dne 31. 8. 2017 č. j. 4 Afs 125/2017-26). Uvedené pokládá podepsaný soud za nanejvýš logické a v posuzované věci neshledal žádné skutkové ani právní důvody pro to, aby se od nastíněné judikatury odklonil. Soud zdůrazňuje, že rozpočtová pravidla na žádném místě nevážou vznik povinnosti odvodu na vydání platebního výměru o povinnosti zaplatit odvod. Naopak ust. § 44a odst. 3 písm. d) rozpočtových pravidel normuje, že fyzická osoba nebo právnická osoba jiná než stát, která porušila rozpočtovou kázeň, je povinna provést prostřednictvím místně příslušného finančního úřadu odvod za porušení rozpočtové kázně do Národního fondu, jestliže porušila rozpočtovou kázeň podle § 44 odst. 1 písm. b) tím, že neoprávněně použila nebo zadržela peněžní prostředky poskytnuté z Národního fondu, nebo tím, že neoprávněně použila nebo zadržela peněžní prostředky podle § 44 odst. 2 písm. d) nebo f) nebo jestliže porušila rozpočtovou kázeň podle § 44 odst. 1 písm. i) nebo j). Povinnost provést odvod tak vzniká již samotným porušením rozpočtové kázně. V posuzované věci vzhledem k tomu, že výše penále za stanovené období, tedy od 1. 1. 2016 do dne splatnosti odvodu dne 15. 7. 2019, činila 492 410,90 Kč, postupoval správce daně zcela v souladu s ust. § 44 a odst. 10 věty první zákona o rozpočtových pravidlech, když vypočtenou částku snížil a vyměřil penále ve výši odpovídající výši odvodu.

Shodu s prvopisem potvrzuje

11. Pro úplnost soud k poslednímu žalobnímu tvrzení (část žalobního bodu 4)) týkajícímu se soudního přezkumu uvádí, že nerozporuje ústavně zaručený institut na soudní přezkum rozhodnutí orgánů veřejné správy. V tomto smyslu také plně vypořádal veškerá žalobní tvrzení, s tím, že rozsah přezkumu platebního výměru na penále byl v souladu s konstatní judikaturou správních soudů zaměřen zejména na posouzení, zda penále mělo být vůbec předepsáno, zda bylo předepsáno ve správné výši a za relevantní dobu (*viz. již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu, č.j. 10 As 158/2014-45*). I v této části lze proto poslední žalobní bod označit za nedůvodný.
12. Na základě shora uvedené argumentace krajský soud žalobu důvodnou neshledal, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
13. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 16. dubna 2020

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu